

Uzasadnienie

Dnia 30 października 2020 r. do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych (...) W. (zwany dalej (...)) wpłynął wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (zwanego dalej RD) o ukaranie radcy prawnego D. K. za to, że:

1.

w okresie począwszy od kwietnia 2018 r. do dnia 31 sierpnia 2020 roku (to jest do dnia sformułowania wniosku o ukaranie), nie skierował do sądu pozwu z powództwa małżeństwa K. i J. K. przeciwko A. K. w sprawie nienależytego wykonania remontu dachu, pomimo że przyjął zlecenie reprezentowania powodów w tej sprawie i ponadto na poczet wynagrodzenia oraz wydatków, w dniu 1 października 2018 roku przyjął od nich zaliczkę w kwocie 3300,- zł., a nadto pomimo znacznego upływu czasu nie wypowiedział udzielonego mu pełnomocnictwa, a także nie zwrócił udzielonej mu zaliczki, co stanowi naruszenie zasad etyki obowiązujących radcę prawnego polegających na wykonaniu czynności zawodowych rzetelnie i zgodnie z prawem, sumiennie oraz z należytą starannością uwzględniającą profesjonalny charakter działania, tj. dopuścił się naruszenia postanowień art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 roku (zwaną dalej (...)) (j.t. Dz. U. z 2020 roku poz. 75) w związku z art. 6 i art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (zwanego dalej (...)), w brzmieniu ustalonym Uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 roku w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i w związku z art. 328 § 1 k.p.c.,

2.

w okresie od 1 października 2018 roku do stycznia 2020 roku przekazywał nieprawdziwe informacje K. i J. K. o stanie zleconej sprawy w sytuacji, w której zleceniodawcy ci kilkakrotnie zwracali się o tą informację, a także unikał z nimi kontaktów, co stanowi naruszenie art. 44 ust. 1 (...) w związku z art. 64 ust. 1 URP,

3.

pomimo prawidłowego zawiadomienia nie stawił się dnia 21 lipca 2020 roku na wezwanie (...) (...) W., nie usprawiedliwił swojego niestawiennictwa, pomimo, że wezwanie odebrał w dniu 4 lipca 2020 roku, a drugie odebrał w dniu 8 lipca 2020 roku, co stanowi naruszenie zasad (...), tj. obowiązku stawienia się w wyznaczonym terminie na wezwanie RD, a w razie zaistnienia przeszkody, obowiązku usprawiedliwienia niestawiennictwa i stanowi to naruszenie art. 62 ust. 2 (...) w związku z art. 64 ust. 1 URP.

Rzecznik Dyscyplinarny wskazał, iż zgromadzony w trakcie postępowania materiał dowodowy w sposób niebudzący wątpliwości potwierdza, iż Obwiniony dopuścił się przewinień dyscyplinarnych i konieczne stało się złożenie wniosku o ukaranie. Obwiniony nie stawił się na wezwanie Rzecznika Dyscyplinarnego i nie złożył pisemnych wyjaśnień. Bez reakcji pozostało również wysłanie postanowienia o przedstawieniu zarzutów i zawiadomienie o możliwości zapoznania się z aktami.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 25 marca 2020 roku skarżący tj. K. i J. K. złożyli zawiadomienie o możliwości popełnienia przez obwinionego radcę prawnego D. K. przewinięcia dyscyplinarnego, gdyż w dniu 1 października 2018 roku przyjął on od nich zlecenie dochodzenia w ich imieniu od A. K. odszkodowania za nieprofesjonalną naprawę dachu w budynku stanowiącym ich własność, a do dnia składania przez nich skargi takiego pozwu do sądu nie złożył. Ponadto tytułem rzekomych wydatków i wynagrodzenia przyjął od skarżących kwoty, które stanowią łącznie 3.300,-zł. z tym, że nie na wszystkie wpłacane mu kwoty wystawił pokwitowanie ich przyjęcia.

Obwiniony radca prawny D. K. w okresie od 1 października 2018 roku do marca 2020 roku nie informował K. i J. K. o podjętych przez niego w tej sprawie czynnościach. Wręcz celowo wprowadzał ich w błąd co do stanu sprawy. Oświadczał im, że powództwo skierował do sądu, że muszą oni uiścić cały wpis bo sąd wydał postanowienie o nie zwolnieniu ich z kosztów wpisu. Ponadto fakt nierozpoznania tego powództwa tłumaczył skarżącym faktem gwałtownego zmniejszenia liczby sędziów w tym Wydziale, a także rzekomym faktem, że sędzia referent w tej sprawie w związku z porodem jest na urlopie macierzyńskim.

Skarżący nie dając wiary radcy prawnemu D. K. udali się osobiście do sekretariatu Wydziału i tam uzyskali informację, że takie powództwo nie zostało skierowane do sądu, a informacje uzyskane przez nich od D. K. o zmianie ilości sędziów w tym Wydziale i o urlopie macierzyńskim jednej z sędziów są nieprawdziwe. Obwiniony radca prawny D. K. unikał ze skarżącymi wszelkich kontaktów. Dopiero przypadkowo spotkany przez nich na jednej z ulic w O. zaprzeczył twierdzeniom pracownika sekretariatu tego Wydziału Sądu i nawet chciał ze skarżącymi udać się do sekretariatu tego Wydziału ale w ostatniej chwili odmówił doprowadzenia do takiej konfrontacji i w dalszym ciągu twierdził, że to wina pracownika jego kancelarii, który mógł zagubić te dokumenty.

(...) powyższy stan sprawy ustalił w oparciu o materiał zgromadzony i przedstawiony przez RD oraz zeznania skarżące się K. K. (3), składane w dniu 7 grudnia 2020 roku na rozprawie, którym to zeznaniom Sąd dał całkowitą wiarę z uwagi na fakt, że były one chronologicznie i spójne logicznie.

Pokrzywdzeni K. i J. K. do dnia 14 grudnia 2020 roku, t.j. do dnia rozprawy, na której zamknięto postępowanie dowodowe, nie odzyskali dokumentów przekazanych obwinionemu celem sformułowania powództwa.

W toku dochodzenia obwiniony radca prawny D. K. nie zastosował się do wystosowanych doń wezwań celem stawiennictwa na przesłuchania do RD. Podobnie nie stawiał się na termin rozprawy pomimo, że o jej terminie został prawidłowo powiadomiony.

Rzecznik Dyscyplinarny (...) wniosku o ukaranie uznała zebrany w sprawie materiał dowodowy za potwierdzający zarzuty skargi K. i J. K. w zakresie objętym wnioskiem o ukaranie.

Sąd zważył:

W świetle powyższych ustaleń, w oparciu o zgromadzone w sprawie dowody, nie budzi wątpliwości Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego popełnienie przez obwinionego radcę prawnego D. K. czynów zarzucanych mu (...) wniosku RD o ukaranie.

(...) jedynie nie podzielił powiązania przez RD zarzucanych mu czynów w punkcie 1 z treścią art. 328 § 1 k.p.c.

Dowody przedłożone przez RD są w tej mierze wystarczające i komplementarne, czemu (...) dał wyraz w ustaleniach faktycznych sprawy.

Uznając radcę prawnego D. K. za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów, (...) przyjmuje, iż o ile nawet obwiniony nie chciał ich popełnić, to niewątpliwie przewidując możliwość ich popełnienia, na to się godził, co kwalifikuje popełnienie przez niego czynów z winy umyślnej w zamiarze ewentualnym (art. 9 § 1 k.k. w zw. z art. 74¹ pkt 2 URP). Należy tu, po pierwsze, mieć na uwadze, że obwiniony jako profesjonalista w wykonywanym przez niego zawodzie radcy prawnego musiał sobie zdawać sprawę z faktu możliwości przedawnienia roszczenia, a po drugie musiał sobie zdawać sprawę, że wprowadzanie w błąd klienta co do stanu sprawy, rzutuje negatywnie na korporację radców prawnych jako osób wykonujących zawód zaufania publicznego.

To wszystko świadczy o niesprostaniu wymaganiom stawianym obwinionemu radcy prawnemu jako profesjonalnemu pełnomocnikowi.

(...) podziela przy tym w całej rozciągłości wyrażony przez RD, (...) wniosku o ukaranie, pogląd, iż zlecenie oraz pełnomocnictwo, stanowiące podstawę świadczenia pomocy prawnej przez radcę prawnego, opiera się na zaufaniu dającego zlecenie do przyjmującego zlecenie. Dotyczy to zindywidualizowanych relacji zaufania między radcą prawnym a klientem. Wzajemne zaufanie między nimi jest niezmiernie ważne dla sprawnego, skutecznego i prawidłowego świadczenia pomocy prawnej przez radcę prawnego.

Nadużycie zaufania w stosunku zlecenia stanowi jednocześnie określony aspekt odpowiedzialności radcy prawnego z tytułu naruszenia obowiązujących zasad (...). Zgodnie bowiem z art. 6 (...) radca prawny, mając na uwadze treść roty ślubowania określonej w ustawie o radcach prawnych, obowiązany jest wykonywać czynności zawodowe rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami. Na podstawie art. 12 ust. 1 (...) wymogi te wobec radcy prawnego kompletuje sumiennosc i nalezyta staranność uwzględniająca profesjonalny charakter działania.

Uchybienia w postaci nie skierowania do sądu powództwa pomimo znacznego upływu czasu, przyjęcia od klienta należności tytułem opłaty wpisu i nie zwrócenie jej pomimo nie wniesienia tego powództwa oraz niestawianie się na wezwanie Organów Izby, wypełniają znamiona przewinienia dyscyplinarnego określone w powyższych przepisach (...).

Świadczenie przez radcę prawnego pomocy prawnej polegające na występowaniu przed sądami w charakterze pełnomocnika powinno bowiem odbywać się przy zachowaniu najwyższych norm staranności, rzetelnie, uczciwie i zgodnie z obowiązującymi przepisami, czemu zaniechanie obwinionego radcy prawnego reprezentującego zleceniodawców wyraźnie zaprzecza. Słusznie bowiem w konkluzji RD podkreśla, a (...) je w pełni podziela, że niepodjęcie żadnej czynności, pomimo przyjęcia zlecenia i pobrania zaliczki na wynagrodzenie, unikanie kontaktów z klientem i nieinformowanie o przebiegu sprawy – należy ocenić jako szczególnie naganny sposób wykonywania zawodu radcy prawnego /vide: J. Sobutka, w: Komentarz do KERP, red. T. Scheffler, Warszawa 2016, s. 71/, a co (...) w przypadku obwinionego radcy prawnego D. K. ustalił i jako delikt dyscyplinarny na podstawie art. 6 i 12 ust. 1 (...) i tak je zakwalifikował.

Niewątpliwie też czyny obwinionego radcy prawnego wypełniają samodzielnie znamiona art. 12 ust. 1 (...), gdyż takie postępowanie stanowi swego rodzaju odstępianie od współpracy z reprezentowaną stroną i zaprzecza profesjonalnemu wykonywaniu swych powinności przez radcę prawnego.

Orzekając wobec obwinionego radcy prawnego D. K. karę zawieszenia prawa wykonywania zawodu radcy prawnego na okres 5 lat i orzekając karę dodatkową zakazu wykonywania patronatu na okres lat 10, (...) kierował się dotychczasową karalnością wyżej wymienionego radcy prawnego (vide teczka akt osobowych w/w), a także faktem popełnienia tego czynu z winy umyślnej przy popełnianiu czynu przez obwinionego z co najmniej zamiarem ewentualnym, wysoki stopień szkodliwości czynu określonego w punkcie pierwszym orzeczenia.

(...) orzekając karę pieniężną równoważną pięciokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dacie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego t.j. w wysokości 9603,10 zł. wziął pod uwagę winę umyślną przy popełnieniu czynu przez obwinionego z co najmniej zamiarem ewentualnym, wysoki stopień szkodliwości czynu biorąc pod uwagę dopuszczenie do niekorzystnych skutków dla Klienta, a także szkodliwość wynikającą z podważenia przez obwinionego w umysłowości mocodawców zaufania do zawodu radcy prawnego.

Przy tym orzeczoną karę uzasadnia również niedopuszczalne zachowanie się obwinionego radcy prawnego D. K. przez niestawianie się bez usprawiedliwienia na przesłuchania u RD, co stoi w sprzeczności z obowiązkiem radcy prawnego współdziałania z organami samorządu radców prawnych w sprawach związanych z jego funkcjonowaniem i zadaniami oraz w sprawach wykonywania zawodu i przestrzegania (...). Okoliczność powyższa zdaniem (...) dodatkowo świadczy na niekorzyść radcy prawnego D. K..

(...) nie stwierdza okoliczności łagodzących w sprawie obwinionego D. K., co ostatecznie powoduje, iż orzeczona kara zawieszenia prawa do wykonywania zawodu jest w najwyższym wymiarze, a kara pieniężna orzeczona w przewidywanej przepisami wysokości pięciokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dacie przewinienia dyscyplinarnego w ramach jej rozpiętości od półtorakrotności do dwunastokrotności (art. 65 ust. 2ba ustawy o radcach prawnych) i stanowi zdaniem (...) karę adekwatną zarówno co do okoliczności sprawy jak i postawy obwinionego. Przy czym orzeczono łączną karę pieniężną w kwocie 12.000,- zł.

Obwiniony w związku z ukaraniem ponosi zryczałtowane koszty niniejszego postępowania dyscyplinarnego na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zd. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 75), którymi został obciążony w kwocie 3.000 zł (słownie: trzy tysięcy złotych) na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W., biorąc pod uwagę zarówno koszty postępowania sądowego, jak i koszty dochodzenia.

Wobec powyższego, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny orzekł, jak na wstępie.

Pouczenie:

Na niniejsze orzeczenie na podstawie art. 70⁴ ust. 4 ustawy o radcach prawnych stronom oraz Ministrowi Sprawiedliwości przysługuje prawo wniesienia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w W., w terminie 14 dni od dnia doręczenia odpisu orzeczenia wraz z jego uzasadnieniem oraz pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia odwołania.